

Notat om praktik for studerende på farmakonomuddannelsen som en professionsbachelor

13. januar 2023

Indledning

Københavns Professionshøjskole og VIA University College søger prækvalifikation af farmakonomuddannelsen udbudt som en professionsbachelor ved prækvalifikationsrunden den 15. september 2023. I den forbindelse er der et ønske om at kunne vedlægge en hensigtserklæring fra de danske regioner om, at de forventer at kunne stille praktikpladser til rådighed til de praktikforløb, som planlægges at skulle foregå i regionalt regi.

Baggrund

I marts 2021 besluttede Danske Professionshøjskolars rektorkollegie, at VIA University College (VIA) og Københavns Professionshøjskole (KP) skulle indgå et samarbejde med farmakonomuddannelsen, Danmarks Apotekerforening, Farmakonomforeningen og de danske sygehusapoteker om at udvikle farmakonomuddannelsen til en professionsbacheloruddannelse udbudt ved KP og VIA.

Formålet med at udvikle farmakonomuddannelsen til en professionsbachelor er at imødekomme det behov, der er blandt uddannelsens aftagere for at udvikle professionen og generelt bidrage til at understøtte udviklingen af det danske sundhedsvæsen. Udvikling af farmakonomuddannelsen til en professionsbachelor vil bidrage til:

- At farmakonomer vil kunne understøtte udviklingen af de private apotekers rolle i det nære sundhedsvæsen
- At farmakonomer vil få styrket deres kompetencer til at varetage opgaver på de danske sygehusapoteker og på sygehusafdelinger
- At farmakonomer vil kunne imødekomme stigende krav til kvalitetssikring af lægemiddelanvendelsen i både primær og sekundærsektor
- At farmakonomer i øget omfang vil blive rustet til at kunne varetage opgaver i det kommunale sundhedsvæsen

Samlet set vil denne udvikling bidrage til at aflaste manglen på farmakonomer og øvrige sundhedsprofessionelle i det danske sundhedsvæsen.

Der er nedsat en styregruppe, der sikrer arbejdet med at udvikle uddannelsen. I styregruppen er der repræsentanter for farmakonomuddannelsen, Danmarks Apotekerforening, Farmakonomforeningen, de danske sygehusapoteker, VIA og KP. Der er gennem de seneste to år arbejdet med en række aspekter omkring udbud af uddannelsen, herunder økonomi, model for optag mv. Der er ligeledes gennemført en behovsundersøgelse af behovet for farmakonomer. Undersøgelsen blev gennemført af Epinion som en survey i foråret 2022, hvor de 8 sygehusapoteker deltog i undersøgelsen, samt 158 ud af de private apoteker svarende til 69 %. Herudover blev der gennemført kvalitative interviews med repræsentanter for tre kommuner, der har farmakonomer ansat. Undersøgelsens resultater blev kvalificeret på en workshop, hvor repræsentanter for uddannel-

sens hovedaftagere i form af Danmarks Apotekerforening og sygehusapotekerne deltog sammen med repræsentanter fra Farmakonomforeningen. Behovsundersøgelsen viser, at der er mangel på farmakonomer på såvel de private apoteker som på sygehusapotekerne. På tværs af sygehusapoteker og de private apoteker efterspørges der omkring 450 flere farmakonomer om tre år.

Der er ligeledes arbejdet med udviklingen af uddannelsens struktur og indhold i forbindelse med udviklingen af uddannelsen til en professionsbachelor for at sikre den matcher aftagernes behov. Dette blev drøftet på en workshop i november 2022, hvor repræsentanter fra uddannelsens aftagere i form af repræsentanter fra sygehusapoteker, regionernes koordinationsudvalg for uddannelse, Københavns Universitet, Farmakonomforeningen og Danmarks Apotekerforening deltog.

Rammerne for praktik på farmakonomuddannelsen som en professionsbachelor

På baggrund af aftagernes kvalificering, så vil farmakonomuddannelsen som en professionsbachelor have følgende struktur og indhold:

Farmakonomuddannelsen er 210 ECTS fordelt på 7 semestre. Uddannelsen består af følgende elementer:

1. Teoretiske uddannelseselementer med et samlet omfang på 105 ECTS-point.
2. Praktik med et samlet omfang på 105 ECTS-point.
3. Valgfrie henholdsvis tværprofessionelle uddannelseselementer udgør hver et omfang på 20 ECTS-point, i alt 40 ECTS.
4. Bachelorprojekt på 20 ECTS-point.

Praktikdelen tager udgangspunkt i en praktikaftale med et privat apotek. Med udgangspunkt i de samarbejdspartnere de private apoteker har, så er der en kort praktik ('ud og se'-praktik) i regionalt eller kommunalt regi (eksempelvis en lægepraksis eller en kommunal institution) på 3. semester. På 5. semester er der en sammenhængende praktik af 12 ugers varighed på sygehusapoteker, hospitalsafdelinger eller i kommuner. Det forventes, at kommunerne i første omgang vil kunne bidrage i begrænset omfang med praktikpladser på 5. semester, hvorfor de praktikforløb primært vil skulle være regionale praktikpladser.

Der er omkring 30 timers mødepligt om ugen ifm. praktikforløbene. Derudover er der forberedelse til undervisning og prøver.

I praktikperioderne er den studerende en del af fællesskabet med farmakonomer, farmaceuter og andet sundhedsfagligt personale, og den studerende vil gennem uddannelsen med stadigt større selvstændighed udføre lægemiddelfaglige opgaver.

Nedenfor fremgår udkast til uddannelsens semesteropbygning. Der kan justeres i dette frem mod bekendtgørelse og studieordning, som udarbejdes efter behandlingen af prækvalifikationsansøgningen:

Semestre	Uddannelsens faglige temaer	ECTS Teori / praktik
1. semester	Professionsforståelse	18 / 12 (Praktik på privat apotek)
2. semester	Tema A: Et lægemiddels livscyklus (5 ECTS) Tema B: Farmakologisk ordinationskontrol og lægemiddelregning (5 ECTS)	12 / 18 (Praktik på privat apotek)

	Tema C: Kvalitet og patientsikkerhed (5 ECTS)	
3. semester	Tema E: Lægemiddelbrugeren i sundheds-væsnet	15 / 15 (Heraf 3 ECTS praktik svarende til 2 uger i regionalt eller kommunalt regi med udgangspunkt i samarbejde med privatapotek. 12 ECTS praktik på privat apotek)
4. semester	Tema F: Lægemiddelanvendelse og compliance	12 / 18 (Praktik på privat apotek)
5. semester	Tema G: Tværprofessionelle og tværsektorielle sammenhænge	12 / 18 (Praktik i regionalt eller kommunalt regi svarende til 12 uger)
6. semester	Tema F: Selvstændig professionsudøvelse	6 / 24 (Praktik på privat apotek)
7. semester	Tema I: Valgfag med udgangspunkt i case i klinisk farmaci Tema J: Bachelorprojekt	30/0

Praktikforløb i regionalt regi kan enten foregå på sygehusapoteker eller på hospitalsafdelinger, der har farmakonomer ansat, og hvor der er mange opgaver i relation til medicinhåndtering.

For at sikre kvaliteten af praktikforløbene skal der på alle praktiksteder være praktikvejledere. Der er endnu ikke taget konkret stilling til kravene til praktikvejledere. På den eksisterende farmakonomuddannelse tilbydes alle praktikvejledere et introduktionskursus, samt deltagelse i årlige vejleder dage.

Optag, SU og økonomi

De studerende skal søge om optagelse på farmakonomuddannelsen som en professionsbachelor gennem Den Koordinerede Tilmelding. Forudsætning for optagelse på farmakonomuddannelsen er, at ansøgeren lever op til adgangskravene tilsvarende andre videregående uddannelser. De studerende skal herudover indgå en praktikaftale med et privat apotek. Praktikaftalen kan indgås som en forhåndsftale forud for optagelse. Er der ikke indgået en praktikaftale med et privat apotek forud for studiestart vil uddannelsesinstitutionen finde en egnet praktikplads på et privat apotek til den studerende.

I forbindelse med de regionale praktikforløb vil fordeling af de studerende skulle ske i tæt dialog mellem uddannelsesinstitutionen og de regioner som de to udbudssteder hver især vil skulle samarbejde med.

Der arbejdes på en model, hvor de studerende vil få løn under praktik på de private apoteker. På den resterende del af uddannelsen vil de studerende modtage SU – dvs. på den teoretiske del af uddannelsen og ifm. praktikforløb i regionalt eller kommunalt regi.

På enkelte sundhedsuddannelser (ergoterapeut, fysioterapeut og jordemoder) gives der en refusionstakst som tilskud til de omkostninger, der er forbundet med at have studerende i praktik. Årsagen til refusionstaksterne er historiske, og der gives ikke refusionstakster til nye uddannelser. Der gives ikke refusionstakst til sygeplejerskeuddannelsen, som er den uddannelse, der er nærmest beslægtet med farmakonomuddannelsen, og der kan ikke indhentes refusionstakst til farmakonomuddannelsen. Udgiften forbundet med at have stu-

derende i praktik skal dækkes af praktikstedet tilsvarende sygeplejerskeuddannelsen og øvrige sundhedsuddannelser og betragtes som en investering i at sikre arbejdskraft på sigt, som har de kompetencer der er behov for.

Proces for det videre arbejde

Styregruppen ønsker at søge om prækvalifikation af farmakonomuddannelsen som en professionsbachelor til ansøgningsrunden ved UFM den 15. september 2023. I forbindelse med ansøgning om prækvalifikation skal behovet for uddannelsen dokumenteres, hvilket behovsundersøgelsen sikrer. På baggrund af behovsundersøgelsen forventes det at søge om en national dimensionering på 400 studerende årligt med 200 studerende ved VIA (i Horsens) og 200 studerende ved KP (i Hillerød).

Det skal ligeledes dokumenteres, at der kan tilvejebringes praktikpladser til uddannelsens studerende. Dette sker typisk i form af hensigtserklæringer fra aftagerne om at kunne tage studerende i praktik svarende til den dimensionering, der er på uddannelsen. Danmarks Apotekerforening giver en hensigtserklæring på vegne af de private apoteker. Der er herudover ønske om en hensigtserklæring fra regionerne om, at de kan stille praktikpladser til rådighed til de praktikforløb, der skal gennemføres i regionalt regi, samt en støtteerklæring ift. at uddannelsen udbydes som en professionsbachelor.

Styregruppen har besluttet følgende proces forud for ansøgningsfristen:

- Januar-april 2023: Indhente støtteerklæringer for tilvejebringelse af praktikpladser ved private apoteker og regionerne samt øvrige støtteerklæringer
- Februar-april 2023: Færdiggøre ansøgninger og bilag (der skal søges separat for VIA og KP)
- Maj 2023: Godkende ansøgning mv. ved direktionerne på KP og VIA
- Juni 2023: Godkende ansøgning om udbud af farmakonomuddannelsen ved KP og VIA's bestyrelser.

Der forventes en afgørelse på ansøgning om prækvalifikation fra UFM primo december 2023. Første optag på uddannelsen ved KP og VIA forventes at have studiestart i september 2025.

Kontaktoplysninger

For yderligere oplysninger kontakt:

Lotte Fonnesbæk, rektor på Farmakonomskolen, lf@pharmakon.dk

Janni Kronborg Christensen, kvalitetskonsulent VIA, jkch@via.dk

Rikke Osvald Bang, chefkonsulent KP, riba@kp.dk